Transit	**Einhard**, Vita Caroli Magni
Bello cum Langobardis confecto Saxonicum, quod quasi intermissum videbatur, repetitum est. Quo nullum *vehementius a Francis* susceptum est; *[…]* Saxones, sicut omnes fere Germaniam incolentes nationes, et natura feroces et *<falso>* cultui daemonum dediti nostraeque religioni contrarii *<erant> […]* neque humana iura *violare* inhonestum arbitrabantur. *[…]* *Praeteres inter Francos et Saxones* caedes et rapinae et incendia vicissim *fiebant* *[…]*	*Post cuius finem* Saxonicum, quod quasi intermissum videbatur, repetitum est. Quo nullum *neque prolixius neque atrocius Francorumque populo laboriosius* susceptum est; *quia* Saxones, sicut omnes fere Germaniam incolentes nationes, et natura feroces et cultui daemonum dediti nostraeque religioni contrarii *neque divina* neque humana iura *vel polluere vel transgredi* inhonestum arbitrabantur. *Suberant et causae, quae cotidie pacem conturbare poterant, termini videlicet nostri et illorum paene ubique in plano contigui, praeter pauca loca, in quibus vel silvae maiores vel montium iuga interiecta utrorumque agros certo limite disterminant, in quibus* caedes et rapinae et incendia vicissim *fieri non cessabant*. *Quibus adeo Franci sunt irritati, ut non iam vicissitudinem reddere, sed apertum contra eos bellum suscipere dignum iudicarent.*

Susceptum est igitur adversus *Saxones* bellum, *[…]* maiore Saxonum quam Francorum damno, per *[…]* triginta tres annos *[…]*. Difficile dictu est, quoties superati ac supplices regi se dediderunt *<seque>* imperata facturos *<esse>* polliciti sunt, obsides qui imperabantur absque dilatione dederunt, *[…]* aliquoties ita domiti et *moti <sunt>*, ut etiam *se* cultum daemonum *avertere* et Christianae religioni *subigere* velle promitterent; sed *ut erant parati* ad haec facienda, sic ad eadem *perturbanda* praecipites *erant*, *[…]*	Susceptum est igitur adversus *eos* bellum, *quod magna utrimque animositate, tamen* maiore Saxonum quam Francorum damno, per *continuos* triginta tres annos *gerebatur. Poterat siquidem citius finiri, si Saxonum hoc perfidia pateretur.* Difficile dictu est, quoties superati ac supplices regi se dediderunt, imperata facturos polliciti sunt, obsides qui imperabantur absque dilatione dederunt, *legatos qui mittebantur susceperunt,* aliquoties ita domiti et *emolliti*, ut etiam cultum daemonum *dimittere* et Christianae religioni *se subdere* velle promitterent; sed sicut ad haec facienda *aliquoties proni*, sic ad eadem *pervertenda semper fuere* praecipites, *non sit ut satis aestimare, ad utrum horum faciliores verius dici possint; quippe cum post inchoatum cum eis bellum vix ullus annus exactus sit, quo non ab eis huiuscemodi facta sit permutatio.*
Sed magnanimitas regis ac *sempiterna* tam in adversis quam in *secundis <rebus>* constantia *mentis […]*	Sed magnanimitas regis ac *perpetua* tam in adversis quam in *prosperis mentis* constantia *nulla eorum*

[…] vinci *non* poterat *[…]*	*mutabilitate vel* vinci poterat *vel ab his quae agere coeperat defatigari. Nam numquam eos huiuscemodi aliquid*
Perfidiam eorum aut ipse *[…]* aut per comites suos *[…]* *ultus est […]*	*perpetrantes inpune ferre passus est, quin* aut ipse *per se ducto* aut per comites suos *misso exercitu* perfidiam *ulcisceretur et dignam ab eis poenam exigeret, usque dum,*
omnibus, qui resistere solebant, *victis […]* decem milia hominum ex his, qui utrasque ripas Albis fluminis incolebant, cum uxoribus et *liberis […]* transtulit et *[…]* per Galliam et Germaniam *[…]* distribuit. Ea *[…]* condicione a rege proposita *[…] bellum* per tot annos *gestum confectum esse constat*, ut *<Saxones>* abiecto daemonum cultu et relictis patriis caerimoniis *Christianam fidem […]* susciperent et *- <mirabile auditu> - <cum>* Francis *[…]* unus *[…]* populus efficerentur.	omnibus, qui resistere solebant, *profligatis et in suam potestatem redactis,* decem milia hominum ex his, qui utrasque ripas Albis fluminis incolebant, cum uxoribus et *parvulis sublatos* transtulit et *huc atque illuc* per Galliam et Germaniam *multimoda divisione* distribuit. Ea*que* conditcone a rege proposita *et ab illis suscepta tractum* per tot annos *bellum* constat esse finitum, ut abiecto daemonum cultu et relictis patriis caerimoniis *Christianae fidei atque religionis sacramenta* susciperent et Francis *adunati* unus *cum eis* populus efficerentur.